

ICT-campus Veenendaal Ambitiedocument

Gemeente Veenendaal | December 2013

Samenvatting

Do's en don'ts bij een succesvolle campusontwikkeling

7

ICT-sector Veenendaal

Feiten en cijfers over ICT in Veenendaal

9

Concentratie of cluster?

Over vestigingsklimaat, netwerkvorming en topsectoren

13

Ambitie en strategie

Bestaande economische kracht als strategie voor ruimtelijk economische structuurversterking

17

Referentie

Campus ecosysteem en gebouw als campus

21

ICT bedrijven zoals QRay, MPrise, Rozis, Prodward, Adifo (Info Support), IApog, Agri Information Partners, DIN Solutions en Valkencompany leveren nu al een bijdrage aan de innovatiekracht van Food Valley. Deze bedrijven hebben uiteenlopende expertises, van ERP implementaties tot specifieke producten en diensten voor de sector, bijvoorbeeld:

- Mobile fytosanitaire inspectie voor het ministerie van LNV
- Software voor research en plantenveredeling
- Software voor inkoop die leveranciers van veevoeder in staat stelt om op in een mondiale markt, tegen zo laag mogelijk kosten ideale mixen te leveren
- Mobile software voor loonwerkers
- Software voor ingrediëntendeclaratie en receptuurbeheer
- Software voor track & trace en labelling specifiek voor de foodindustrie
- Complete installatie en regeltechniek voor de kippenindustrie

Samenvatting

Do's en don'ts bij een succesvolle campusontwikkeling

In de gemeente Veenendaal zien we een sterke vertegenwoordiging van bedrijven die in de ICT sector actief zijn. Bedrijven die voor onze gemeente kiezen vanwege de centrale ligging en uitstekende infrastructuur. Deze ICT bedrijven koesteren we en de branche als geheel geven wij een impuls. Deze bedrijven zijn namelijk van groot belang voor de werkgelegenheid in onze gemeente en voor de ontwikkelingspotentie van de regio Food Valley.

De komende jaren verkennen wij, uitgaande van bestaande kwaliteiten in onze regio, welke mogelijkheden er liggen voor het ontwikkelen van een ICT campus in Veenendaal. Een ICT campus die ICT onderwijs combineert met ruimte voor jong, innovatief ondernemerschap en de gecombineerde kracht van de bestaande sector. Hiermee kunnen wij op termijn een bijdrage leveren aan het concurrentievermogen van onze bestaande ondernemers en een belangrijke bijdrage te leveren aan het innovatievermogen van de regio Food Valley. Dit krachtige profiel zal ook een positief effect hebben op onze aantrekkingskracht voor nieuwe, grote ICT ondernemingen.

Dit ambitiesdocument laat achtereenvolgens zien waar we regionaal sterk in zijn, waar winst te behalen valt en welke ruimtelijke vertaling onze ambities zouden kunnen krijgen in de komende jaren. Tot slot laten we een tweetal voorbeelden zien waarbij slimme combinaties en een campus ecosysteem tot grote meerwaarde hebben geleid voor alle gebruikers.

De do's en don'ts van een campusontwikkeling op een rij:

- + Stimuleer relaties tussen Ondernemingen, Overheid en Onderwijs (triple helix), kennisdeling versterkt de eigen ontwikkeling;
- + Ga uit van eigen kracht en sluit aan bij bestaande regionale kwaliteiten;
- + Gezamenlijkheid gaat gepaard met eigen identiteit;
- + Faciliteer en stimuleer start-ups.
- Maak niet één partij leidend, maar werk samen op basis van gelijkwaardigheid;
- Begin niet met de bakstenen;
- Claim niet je eigen voorziening, realiseer gezamenlijke voorzieningen.

Samenwerking tussen ondernemingen, onderwijs en overheid is van cruciaal belang om het juiste ondernemersklimaat voor ICT bedrijven te verkrijgen, om toekomstige ondernemers en medewerkers op een hoogwaardig niveau op te leiden en voor een goede arbeidsmarkt. Dit is een van de belangrijke pijlers van ons Programma Economie. De ICT sector in Veenendaal is al sterk en wordt met een ICT-campus, waarin deze drie partijen samen werken, alleen maar verder uitgebouwd. Met een groeitraject naar de ICT Campus 2.0 kunnen zowel de individuele ondernemingen, de sector, de gemeente en de regio zich nog beter onderscheiden en profileren.

ICT-sector Veenendaal

Feiten en cijfers over ICT in Veenendaal

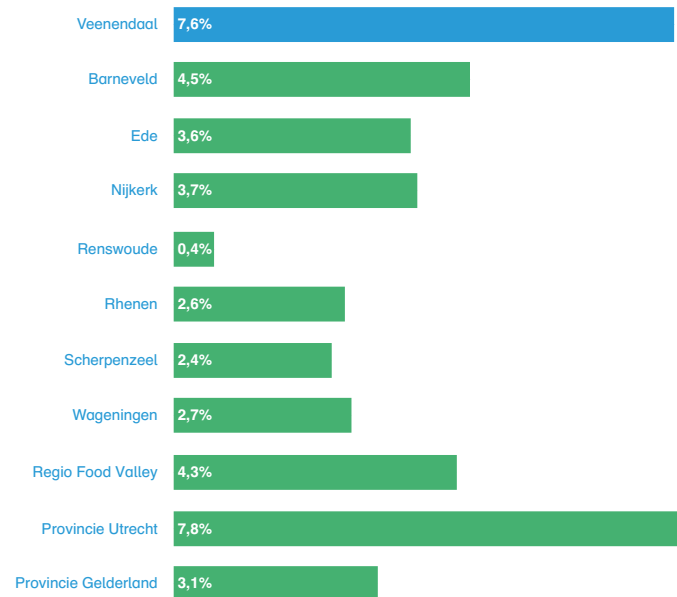
Veenendaal heeft een diverse economische structuur. De ICT-sector is hier een belangrijk, groot en strategisch waardevol onderdeel van. Veenendaal heeft de ambitie om zich te ontwikkelen en profileren als ICT-centrum. De ICT kan functioneren als motor voor vernieuwing en verduurzaming van de Veenendaalse economie. Alvorens te kijken naar de rol die een geambieerde ICT-campus daarin kan spelen, een beknopte analyse van de bestaande ICT-sector.

Tot de ICT-sector rekenen wij in Veenendaal het brede scala aan bedrijfssectoren dat zich bezig houdt met ICT, vanaf de start –het bedenken van apparatuur en programmatuur– via productie als tussenstap tot het eind –beheer en reparatie–. Op basis van deze definitie zijn er in Veenendaal ruim 300 bedrijven actief. De overgrote meerderheid van deze bedrijven zijn ZZP'ers. In totaal zijn er ongeveer 2.200 mensen actief in de ICT-sector in Veenendaal, wat neerkomt 7,6% van het totaal aantal arbeidsplaatsen in de gemeente. Daarmee is de ICT-sector in Veenendaal bovengemiddeld

vertegenwoordigd in vergelijking met andere gemeenten in de regio (zie figuur 1).

In Veenendaal zijn ook veel grote(re) spelers actief. Bedrijven zoals Detron en InfoSupport hebben tussen de 150 en 300 medewerkers en behoren tot de grootste spelers in de Veenendaalse branche. Daarnaast bevinden zich in Veenendaal enkele grote vestigingen van (inter)nationale ondernemingen als Unit4 (hoofdkantoor in Sliedrecht), Prodware (Parijs, Frankrijk) en Cegeka (Hasselt, België). De kaart op bladzijde 10 laat de geografische spreiding zien van de twintig grootste ondernemingen/filialen in de gemeente.

ICT-bedrijven in Veenendaal zijn hoofdzakelijk gespecialiseerd in de ICT-dienstverlening aan middelgrote ondernemingen. IT consultancy & expertise, bedrijfsapplicaties en beheer, beveiliging & hosting zijn de belangrijkste activiteiten van de Veenendaalse ICT-bedrijven. Het is een branche van aanpakken, praktische oplossingen en diensten.

Figuur 1 | Aandeel banen in de ICT-sector in het totaal aantal arbeidsplaatsen. De relatieve vertegenwoordiging van de ICT-sector is in Veenendaal erg hoog in vergelijking tot omliggende gemeenten.

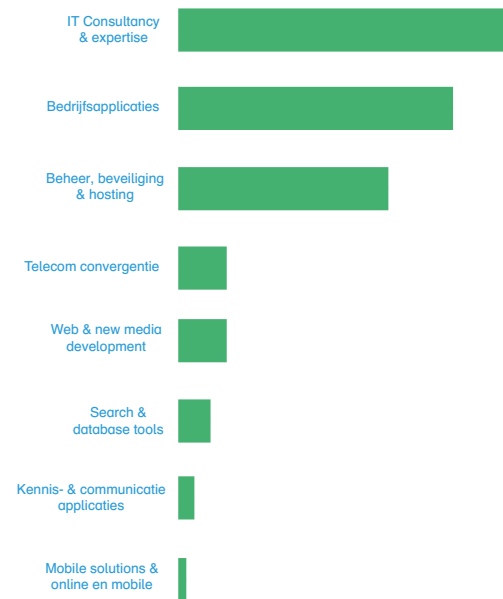
Opvallend veel van de ICT-bedrijven richten zich op ERP- en soortgelijke software (Enterprise Resource Planning). Een type product waar in het verleden regionaal veel kennis en ervaring mee is opgedaan bij Baan (Barneveld). Het laat goed zien hoe kennis en ervaring zich regionaal kunnen verankeren en hoe die kennis en ervaring aantrekkingskracht uitoefenen op nieuwe partijen en partners uit de ICT-branche.

Hoewel de regionale economische structuur (sterke vertegenwoordiging bouw- en maakindustrie en food) voor veel bedrijven een belangrijke afzetmarkt is, lijkt er nauwelijks sprake van een expliciete branchespecialisatie of uitgesproken lokale oriëntatie. De Veenendaalse ICT-sector bedient een grote verscheidenheid aan zakelijke opdrachtgevers in het midden en grootbedrijf in Midden Nederland.

De topsectoren Agri & Food en Tuinbouw hebben de toekomst in de regio. De Universiteit van Wageningen (WUR) heeft als doelstelling een belangrijke bijdrage te leveren aan het oplossen van

de wereldwijde voedselproblematiek. Oplossingen die naar verwachting samen zullen gaan met een verdere automatisering en een grotere rol voor ICT. Ook de komst van het World Food Center in Ede heeft een positief effect op de regio. ICT-ondernemers uit Veenendaal maken gezamenlijk een voorstel om de virtuele World Food Center te ontwikkelen (het digitale ei).

Kortom: de ICT-sector in Veenendaal is een grote en goed ontwikkelde bedrijfstak die zich hoofdzakelijk richt op de dienstverlening aan middelgrote ondernemingen in de regio. Food Valley heeft de toekomst en biedt aanknopingspunten voor nieuwe oplossingen en verbindingen.

Figuur 2 | Kleine en middelgrote ICT ondernemingen in Veenendaal naar specialisatie. Er zijn duidelijk drie dominante sectoren aanwezig: IT consultancy & expertise, bedrijfsapplicaties en beheer, beveiliging & hosting. (bron: skillcity, business netwerk voor IT, telecom en nieuwe media)

DETROIT EXPERIENCE CENTER

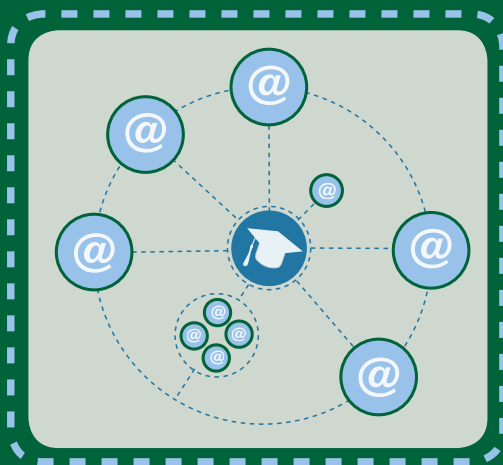

onderwijsinstellingen op het gebied van ICT hebben de afgelopen jaren een aantal initiatieven opgeleverd die hierin verbetering hebben gebracht. Initiatieven als het ICT Platform Veenendaal, ICT-Valley, ICT profilering gemeente Veenendaal en de ICT Marktplaats Food Valley hebben allen tot doel om de onderlinge contacten en de contacten met kennis- en onderwijsinstellingen te versterken. Op het gebied van kennis- en onderwijs zijn die contacten hard nodig. Het in de toekomst lokaal aan kunnen blijven trekken van voldoende gekwalificeerd personeel zal voor sommige bedrijven in de huidige situatie een uitdaging blijken. Grote ondernemingen als Info Support en Detron hebben zelf dan ook al initiatief genomen om jonge mensen in een vroeg stadium te interesseren voor een carrière in de ICT. Om dezelfde reden wordt onderzoek gedaan naar de haalbaarheid van een Associate Degree ICT-opleiding in Veenendaal, een niveau tussen MBO (Ede) en HBO (Utrecht). Samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven is cruciaal voor het waarmaken van onze ambities. Deze benadering sluit aan op de human capital agenda van de Topsector Creatieve Industrie.

Hoewel er dus sprake is van een duidelijke concentratie van ICT-bedrijvigheid in Veenendaal, is er geen sprake van een resultaat dat groter is dan de som der delen en draagt de ruimtelijke nabijheid niet of nauwelijks bij aan het innovatievermogen van de ICT-sector op zich, of aan het innovatievermogen van de regio Food Valley. Daarvoor zijn de onderlinge verbanden te zwak. Het ontbreken van deze verbanden is een gemiste kans, omdat juist in die regionale netwerkvorming de sleutel ligt tot een innovatieve ICT sector die op regionaal niveau de innovatie-as kan zijn die de Rijksoverheid ziet weggelegd in het topsectoren beleid. De hier gevestigde ICT bedrijven zien deze meerwaarde en zoeken naar onderlinge uitwisselingen (zie initiatieven zoals ICT Valley en ICT Marktplaats Food Valley). Veenendaal beschikt over alle ruimtelijke randvoorwaarden om maximaal rendement te halen uit investeringen in ICT en om een substantiële bijdrage te leveren aan de concurrentiekracht van de regio, Nederland en Europa.

Sector	Openstaande vacatures	Kort werkzoekend
Totaal	93.687	251.977
Agrarische beroepen	1.088	5.091
Economisch-administratieve beroepen	30.198	67.129
Informatica beroepen	8.342	5.895
Programmeurs	2.557	2.011
Technisch systeemanalisten	170	141
Systeemanalisten	5.130	3.667
Informatici	485	76
(Para)medische beroepen	4.284	6.392
Openbare orde- en veiligheidsberoepen	899	3.105
Pedagogische beroepen	2.132	9.986
Sociaal-culturele beroepen	3.795	16.116
Technische en industrieberoepen	14.135	62.120
Transportberoepen	3.694	18.720
Verzorgende en dienstverlenende beroepen	22.790	56.725

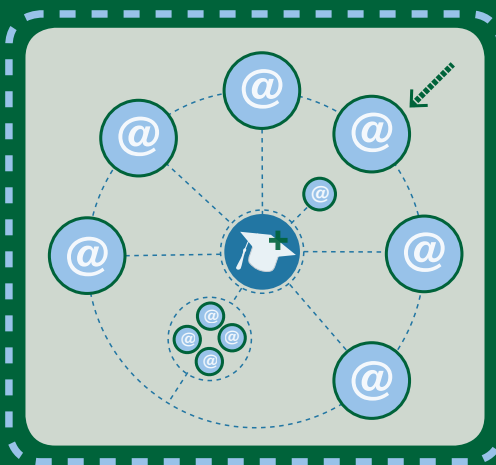
Figuur 4 | De ICT sector in Nederland kampt met een krappe arbeidsmarkt. In 2013 zijn er in de ICT meer vacatures dan dat er werkzoekenden zijn. (bron: UWV)

ICT Campus 1.2

Planning: medio 2015

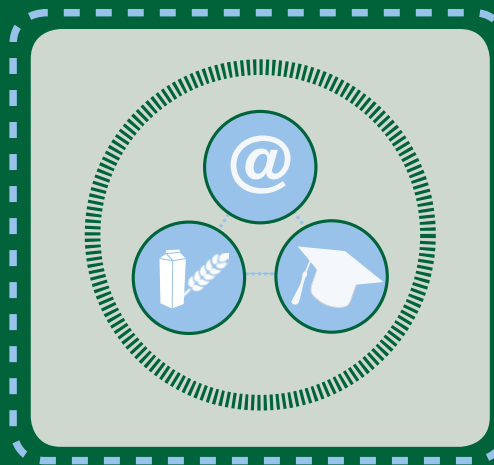
Bestaande ondernemingen profiteren van de kennisdeling die ontstaat rond een kwalitatief goede kennis- en onderwijsinstelling als platform ICT. De beschikbaarheid van goed geschoold personeel heeft aantrekkingskracht ook buiten de regio. Jonge ondernemers starten steeds meer nieuwe innovatieve start-ups waardoor er kansen liggen voor een bescheiden campusontwikkeling. Het sterke imago van Veenendaal als regio voor innovatieve ICT maakt uitbreiding van het aanbod aan onderwijs met een HBO opleiding mogelijk.

ICT Campus 1.3

Planning: medio 2016

De wisselwerking tussen bestaande ondernemers, ondernemerschap van buiten de regio en nieuwe start-ups leidt tot een versterking van het innovatieve vermogen van de ICT-sector. Food Valley profiteert in toenemende mate van de aanwezige innovatiekracht in de ICT-sector. Het campusmodel breidt zich uit naar succesvolle bestaande ondernemingen. De ICT campus in combinatie met de goede regionale arbeidsmarkt maakt Veenendaal aantrekkelijk voor gerenommeerde (inter)nationale bedrijven.

ICT Campus 2.0

Planning: medio 2017

De Veenendaalse ICT sector vormt een integraal onderdeel van Food Valley. De branche fungeert als innovatieversneller voor andere sectoren en ontwikkelt een eigen stuwend economisch effect. De bundeling van kennis- en onderwijs en het bedrijfsleven op de Veenendaalse campus vormt als platform voor kennisuitwisseling een vliegwiel voor regionale economische ontwikkeling.

Campus ecosysteem

Referentie: High Tech Campus Eindhoven

Een goed voorbeeld van een geslaagde campus ontwikkeling is de High Tech Campus Eindhoven (HTCE). Ondanks dat HTCE een in schaal totaal verschillende ontwikkeling is dan in Veenendaal, zijn er een aantal basisprincipes die van belang zijn.

HTCE is een gebied dat door open innovatie en kennisclustering een interessant vestigingsgebied voor geavanceerde technologische bedrijven biedt. De campus is een levendige verzameling van gearriveerde technologische bedrijven en jonge ambitieuze start-ups. Op dit moment werken er circa 8.000 personen met meer dan 50 nationaliteiten. Dit aantal zal uitgroeien tot 10.000. Voor de stad Eindhoven betekent deze ontwikkeling een belangrijke impuls om zich als brainport, als centrum van de Nederlandse kenniseconomie, op de kaart te zetten. Dat HTCE in die missie reeds geslaagd is mag blijken uit het feit dat de regio Eindhoven recentelijk is gekozen tot de slimste regio ter wereld. Uitgangspunt van het plan voor HTCE was dat de gebouwen op het

bedrijventerrein meer moesten zijn dan de som der delen. Dat is bereikt door een perfect samenspel van stedenbouw, landschap en architectuur. Bij de ontwikkeling is men uitgegaan van interactie en teamwork, ecologie en duurzaamheid. Er is als het ware sprake van een campus ecosysteem waarbij de afzonderlijke onderdelen en deelnemers elkaar versterken. Men voegt kennis toe aan het systeem en komt die tegelijkertijd ook halen.

High Tech Campus Eindhoven

